

Man gik da til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 555 af 4. Oktober 1919 om Oprettelse af „Rask-Ørsted Fondet“ (Danmarks videnskabelige Fond).

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1735).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Undervisningsministeren (Hartvig Frisch): Jeg har herved den Ære for det høje Ting at forelægge Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 555 af 4. Oktober 1919 om Oprettelse af „Rask-Ørsted Fondet“, saaledes som dette er vedtaget — og i øvrigt vedtaget enstemmigt — i Folketinget.

Den Ændring, der er foreslaet, drejer sig i Hovedsagen om Fondets Størrelse. For at begrunde denne Ændring, er det maaske af Betydning at se tilbage paa den Tid, da Fondet blev stiftet, nemlig efter den forrige Verdenskrig, da man under Indtrykket af den Betydning for Videnskaben, de internationale Forbindelser havde vist sig at have — hvad Krigen jo havde demonstreret, dengang disse Forbindelser faldt bort —, blev enig om at danne dette Fond til Støtte for dansk Videnskab i dens Samvirke med udenlandsk Videnskab og for udenlandsk Videnskab i Samvirke med dansk Videnskab.

Man henlagde dengang til Fondet 5 Mill. Kr. og regnede med, at man med denne store Dotation havde skabt saadanne Kaar, at Fondet kunde opfylde sin Bestemmelse. Det kan da ogsaa siges, at i hele den første Aarrække af Fondets Virksomhed har den paa en ikke uvæsentlig Maade kunnet bidrage til at løse disse Opgaver, men man vil forstaa, hvad den Ændring af Pengeværdien, der er sket efter den anden store Verdenskrig, betyder, idet Omkostningerne til Trykning af videnskabelige Skrifter og til Ophold for fremmede Videnskabsmænd i Danmark eller for danske Videnskabsmænd i Udlandet er steget i den Grad, at de Summer, der staaar til Raadighed for Fondets Bestyrelse ved de aarlige Uddelinger, aldeles ikke mere kan slaa til.

Det er paa Baggrund heraf, at Forslaget om at forhøje selve Grundfonden fra 5 Mill. Kr. til 8 Mill. Kr. i rentebærende 5 pCt.s Papirer er stillet, hvorved det aarlige Beløb, der kan disponeres over af Fondet, vil stige fra de nuværende 250 000 Kr. til 400 000 Kr.

Vi har fra Ministeriets Side ved Ud-

arbejdelsen af Lovforslaget yderligere taget Hensyn til, at der, siden Loven oprindelig blev vedtaget, er kommet et Universitet til her i Danmark, nemlig Aarhus Universitet. Vi har derfor foreslaet, at Bestyrelsen udvides med 4 Repræsentanter for Aarhus Universitet, hvad der vel maa skønnes at være en rimelig Repræsentation for dette Universitet i Forhold til det Antal af Fakulteter, Universitet har. Vi har ikke i Lovforslaget villet fastsætte disse Repræsentanternes Tilknnytning til bestemte Fakulteter, men har skønnet, at Tallet 4, under Hensyn til Aarhus Universitets nuværende Sammensætning, dækker, hvad dette kan være berettiget til.

Jeg skal lige gøre opmærksom paa, at den sidste Paragraf, § 4, der lyder: „Denne Lov træder i Kraft 1. April 1948“, fra et rent formelt Synspunkt vel nok kan kritiseres. Betydningen af Bestemmelsen er imidlertid den, at selve de Rentebeløb, det drejer sig om, har Virkning fra den Dato. Ved senere Gennemlæsning er jeg kommet til den Opfattelse, at jeg nok vilde have foretrukket, at der ikke havde staaet „træder i Kraft 1. April 1948“, men „har Virkning fra 1. April 1948“.

Jeg skal hermed henstille, at det høje Ting vil underkaste dette Lovforslag en hurtig og velvillig Behandling.

Steincke: Under Hensyn til de udførlige Bemærkninger, der ledsager det oprindelige Lovforslag, samt til den højtærede Undervisningsministers Udtalelser, er der ikke for mig Grund til at holde nogen længere Tale, saa meget mindre som der jo fra næsten alle Sider i det høje Folketing har været Tilslutning til Lovforslaget.

Som Medlem af „Rask-Ørsted Fondet“s Bestyrelse — eller Komité, som det af en eller anden mærkelig Grund hedder i Lovforslaget — er det mig en særlig Glæde at kunne takke det hittidige Medlem af Komiteens Forretningsudvalg, den nuværende højtærede Undervisningsminister, for dette Lovforslags forholdsvis hurtige Fremsettelse. Enhver kan jo sige sig selv, at naar det tidligere kneb med at faa det aarlige Beløb, ¼ Mill. Kr., til at slaa til til de forskellige Formaal, Fondet har til Opgave at støtte, vilde det under Hensyn til den Prisstigning, der har fundet Sted, ikke mindst for Papir og Tryksager, og under Hensyn til det stærkt forøgede internationale Samarbejde, der er — og forhaabentlig i stigende Grad vil blive — en Følge af Krigstilstandens Ophør, være ganske umulig at varetage de nævnte Op-